

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра дизайну

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЕРГОНОМІКА В ДИЗАЙНІ

підготовки	бакалавра
галузі знань	02 Культура і мистецтво
спеціальності	022 Дизайн
освітньо-професійна програма	Дизайн

Силабус освітнього компонента ЕРГОНОМІКА В ДИЗАЙНІ підготовки першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань 02 Культура і мистецтво, за освітньо-професійною програмою Дизайн.

Розробник:

Назарчук Марія Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Дизайн

Дмитро Авраменко

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри дизайну
Протокол №1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Дмитро Авраменко

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн ОПП Дизайн Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 18
ІНДЗ: немає		Практичні 26 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
	Самостійна робота 40 год.	
	Консультації 6 год.	
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Назарчук Марія Вікторівна

Науковий ступінь - кандидат мистецтвознавства

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри дизайну

Контактна інформація +380501965446, Nazarchuk.Mariia@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 30а, корпус Н ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Ергономіка в дизайні» зосереджується на оптимізації взаємодії між людиною і продуктом з метою забезпечення комфорту, ефективності та безпеки. Даний ОК вивчає, як елементи дизайну впливають на фізичне та психологічне благополуччя користувачів, а також покликаний розробляти методології для вдосконалення цих взаємодій. Через комплексний аналіз людських можливостей і обмежень, ОК «Ергономіка в дизайні» спрямована на створення продуктів, що максимально відповідають потребам і очікуванням їх користувачів, забезпечуючи при цьому їхнє здоров'я та благополуччя. Цей підхід знаходить застосування у широкій сфері дизайн діяльності, включаючи дизайн інтер'єрів, дизайн одягу, графічний дизайн та інформаційні технології, роблячи ергономіку ключовим елементом в процесі створення продуктів і послуг.

2. Пререквізити: композиція, колористика в дизайні, історія і теорія дизайну.

Постреквізити: комп'ютерні технології в дизайні, макетування дизайн об'єктів, курсове проектування дизайн об'єктів.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вивчення ОК «Ергономіка в дизайні» є надання здобувачам освіти глибоких знань та практичних навичок у розробці продуктів і середовищ, які оптимізують взаємодію між людиною та об'єктом дизайну. Це включає в себе розуміння того, як проектувати з урахуванням фізичних і психологічних потреб користувачів, щоб підвищити їхню

продуктивність, забезпечити комфорт та запобігти втомі або травмам. Основною метою є підготовка фахівців, здатних створювати інноваційні, безпечні, зручні та естетично привабливі дизайнерські рішення, що відповідають індивідуальним і соціальним потребам людей, сприяючи підвищенню якості життя та задоволення користувачів.

Основні завдання вивчення ОК «Ергономіка в дизайні» полягають у розробці методологій для оптимізації взаємодії між людиною та продуктом, забезпечуючи при цьому комфорт, ефективність та безпеку користувачів. Вона спрямована на аналіз фізичних та психологічних аспектів взаємодії людини з продуктами, а також на створення дизайнерських рішень, які відповідають людським можливостям та обмеженням. Ця дисципліна має на меті створення продуктів, що підвищують якість життя користувачів, враховуючи їхні потреби та забезпечуючи здоров'я та благополуччя.

Методи навчання охоплюють широкий спектр підходів, що дозволяють ефективно засвоїти матеріал:

Інтерактивні методи: застосування інтерактивних лекцій, застосування дискусій, мозкових штурмів та симуляцій для залучення студентів до активного обміну думками та ідеями, що сприяє розвитку комунікативних навичок та вміння працювати в команді.

Кейс-методи: вивчення та аналіз реальних випадків із практики ергономіки в дизайні, які допомагають студентам краще зрозуміти теоретичні концепції через приклади їх застосування.

Технологічні методи: застосування сучасних цифрових інструментів і програмного забезпечення для моделювання та візуалізації дизайнерських рішень, що дозволяє студентам набути практичних навичок роботи з професійними інструментами. Ці методи включають використання програм для 3D-моделювання, графічного дизайну. Використання технологічних методів сприяє розширенню професійних компетенцій студентів у сфері цифрового дизайну та ергономіки.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції

СК1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності.

СК12. Здатність здійснювати формоутворення об'єктів дизайну для розвитку або підвищення соціально-економічного потенціалу регіону.

Програмні результати навчання

ПРН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРН7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стилевих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.

ПРН16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН18. Відображати морфологічні, стилеві та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

5. Структура освітнього компонента (за робочим навчальним планом 2023/2024 н.р.)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор./ Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основні поняття ергономіки						
Тема 1. Вступ до ергономіки в дизайні	9	2	2	5	-	5
Тема 2. Основи антропометрії та її застосування у дизайні	10	2	2	5	1	5
Тема 3. Психологічні аспекти ергономіки	12	2	4	5	1	10
Тема 4. Фізіологічні основи ергономіки	12	2	4	5	1	10
Модульна контрольна робота 1						20
Разом за модулем 1 год/бал	43	8	12	20	3	50
Змістовий модуль 2. Сучасні тренди в ергономіці						
Тема 5. Ергономіка цифрових продуктів	11	4	2	5	-	7
Тема 6. Ергономіка в дизайні інтер'єрів	12	2	4	5	1	7
Тема 7. Ергономіка в дизайні одягу	12	2	4	5	1	8

Тема 8. Сучасні тренди та майбутнє ергономіки в дизайні	12	2	4	5	1	8
Модульна контрольна робота 2						20
Разом за модулем 2 год/бал	47	10	14	20	3	50
Види підсумкових робіт:						Бал
Всього годин/ Балів	90	18	26	40	6	100

Форма контролю*: МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота

Контрольні роботи з курсу «Ергономіка в дизайні» проводяться у формі виконання практичних робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома здобувачів не пізніше семи днів після проведення. *Модульний контроль* здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані контрольні роботи (практичні) виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з опрацюванням рекомендованої літератури і кращих світових зразків втілених робіт, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, завершення виконання практичних робіт.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані та не мають зауважень і помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://cutt.ly/9w1dxQSz>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні (лабораторні) і модульні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання або здійснює повторне проходження відповідної теми.

Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля або ж на затверджену, на засіданні кафедри, дату перегляду академічних робіт в кінці семестру. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Студент, який не отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт. Відтермінування модульних контрольних робіт здійснюється в межах складання сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням викладачів кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських робіт, спортивних змаганнях, дизайн і мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

V. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з ОК «Ергономіка в дизайні» у 3-му семестрі - екзамен. Розподіл балів, що присвоюються студентам ОК «Ергономіка в дизайні», є сумою балів за виконання контрольних (практичних) завдань, самостійну роботу та модульні контрольні роботи (МКР). Під час навчання здобувачі протягом семестру виконують практичні завдання, самостійну роботу і модульну на задану тематику та отримують у підсумку максимальну суму 100 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт (МКР). Модульні контрольні роботи – це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожен з яких студент може отримати максимально 20 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі лабораторні завдання поточного модуля. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, додатково виконати ряд тривалих та короткочасних робіт, відповідно до теми, яка вивчається). На екзамен виносяться матеріал з усіх пройдених тем. Іспит здійснюється у формі усної відповіді.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання практичних робіт та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі усної відповіді на три питання, які були розглянуті під час проведення лекцій. При цьому на екзамен виносяться 40 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Алексеев, В. О. Ергономіка: Навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2017. 192 с.
2. Березуцький, Я. В. Основи ергономіки у дизайні інтер'єрів: Навчальний посібник. Львів: Львівська політехніка, 2018. 156 с.
3. Васильєв, А. М., Коваленко, І. В. Ергономіка в індустрії моди: Монографія. Одеса: Одеська національна академія художеств, 2019. 224 с.
4. Грабовський, Р. І. Принципи ергономіки у дизайні одягу. Харків: ХДАДМ, 2020. 128 с.
5. Крамаренко, Г. С. Ергономіка і дизайн: Теорія та практика. Київ: КНУТД, 2016. 210 с.
6. Norman, D. A. The Design of Everyday Things. New York: Basic Books, 2013. 368 p.
7. Nielsen, J. Usability Engineering. San Francisco: Morgan Kaufmann, 1993. 358 p.
8. Pheasant, S., Haslegrave, C. M. Bodyspace: Anthropometry, Ergonomics, and the Design of Work. London: Taylor & Francis, 2006. 320 p.
9. Sanders, M. S., McCormick, E. J. Human Factors in Engineering and Design. New York: McGraw-Hill, 1993. 780 p.
10. Wickens, C. D., Lee, J. D., Liu, Y., Becker, S. G. An Introduction to Human Factors Engineering. New York: Pearson, 2004. 544 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>